

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorvm

VD16 B 5530

Qvaestio IV. Quid de Physiognomia membrorum corporis humani
sentiendum, an liceat ex hac diuinare de moribus, & vita?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

Dicunt autem Cometam semper radios suos ad illam partem dirigere, ad quam minatur calamitatem, aut malum imminens. Quare secundum dicta tunc tempus est redeundi ad sanam mentem, & recurrentum est ad Deum, ut amoueat mala imminentia.

QUAESTIO IV.

Quid de Physiognomia membrorum corporis humani sentiendum, an liceat ex hac diuinare de moribus, & vita?

DIFFICULTATEM facit, quod quidam Iurisperiti Physiognomiam referunt ad indicia: & dicunt, quod sicut bona prodest, ita mala nocet reo, quia mala facit quem præsumi proliuem ad scelera. Bald. in L. 2. C. Quorum appellations non recipiuntur. n. 5. Hippolit. de Marsilio in practica Criminali §. Expedit. num 53 & Paris de puto ab eo citatus, in tractat. Syndic. charta 108. Iosephus Mascard. de Probationib. volum. 2. conclus. 83. num. 27. Et Gregorius Nazianzenus Athenis Julianum conspiciens, antequam imperio potiretur, ex ipsius Physiognomia de moribus iudiciū tulit exclamando: Deus bone quātum malum Romanum souet imperium? quod postquā ad imperium peruenit, cognitū est, ut viderelicet ex ipso D. Greg. in oratione

Gg 2 inue-

inuestiuas secunda in Julianum, & Nicephoro lib. 10. cap. 37. Socrates etiam verum Zopyri iudicium de seipso ex ipsa physiognomia sumptum, illum scilicet stupidum, libidinosum, & bardum esse futurum dixit, nisi naturæ motus incompositos Philosophiæ studio reætius moderatus fuisset, auctore Cicerone in lib. de fato. Et Democritus Milesius Diagoram Milesium seruum emit, eo quod ex physiognomia intelligebat eum optimo ingenio præditum: ut testatur Suidas. Huc facit illud Ciceronis, in oratione pro Roscio Comædo: Oro atque obsecro vos, qui nostis, vitam inter se vtriusque conferre: Quoniam nostis, faciem vtriusque considerare: nonne ipsum caput & supercilia penitus abrasa, olere malitiam, & clamitare calliditatem videntur? Nonne ab imis vnguisbus usque ad verticem summum (si quam coniectaram adfert hominibus tacita corporis figura) ex fræude, fallacijs, mendacijsque constare totus videtur, qui idcirco capite & supercilijs semper est rafis, ne ullum pilum viri boni habere dicatur? In horum etiam confirmationem est, quod Paulus Grillandus lib. 2. de Sortilegijs q. 3. num. 14. & Troilus Maluetius de Sortib. 1. part. num. 32. ex mente Aristotelis approbant Chiromantiam, quæ sit in lineamentis manuum, tanquam scientiam naturalem.

D

De materia physiognomiæ legendi Do-
ctores. Pelbartus in Rosario aureo Theologie
2. parte. verbo, Corpus humanum, à §. 18. Con-
rardus à Vagis, in lib. de signis. cap. 8. & ex na-
turalibus Aristot. in li. de physiognomia. Ga-
lenus in lib. An mores sequantur temperaturā
corporis. Barthol. Cocles Bononiens. medicus
in compendio physiognomiæ, & Pomponius
Gauricus Neopolitan. in tract. de eadem ma-
teria, & Plato in Timœo.

Antequam aliquid in speciali de physio-
gnomia, quæ imaginem quandam diuinatio-
nis induere videtur, cùm versetur circa iudi-
cium morum humanorum, dicatur, pro in-
troductione & cognitione rei quædam regu-
læ generales physiognomo sunt obseruandæ,
quarum sit

Prima: Humana membra, quæ in propor-
tione naturali sunt, quò ad figuram, colo-
rem, situm, motum & quantitatem, indi-
cant mentis bonam habitudinem naturalem.
Et è contra: membra quæ non habent de-
bitam proportionem, signant peruersam
mentis qualitatem. Propterea Plato dicebat,
quod quæcumque similitudo animalium ali-
orum est in hominibus, tales homines et-
iam talium animalium imitantur mores: puta
similitudo porci indicat carnalem concupis-
centiam: similitudo canis, iram: Leonis, rapi-
nam, &c.

Gg 3 Secun-

Secunda regula. Licet per signa membrorum naturalium mores hominum cognoscantur, non tamen imponunt necessitatem, sed tantum inclinationem naturæ ostendunt probabiliter, & cum coniectura.

Tertia. Propter signa exteriora, non statim proferendum est iudicium de moribus hominum. Quia fortè signum est per accidens, & non per naturam: aut fortè natura deuicta est per contrariam bonam consuetudinem, & frenum rationis cohibentis naturam ad malum inclinatam. Sic legitur, quod cùm Philomenes dixisset ex Physiognomia iudicando de Socrate, eum esse luxuriosum: & Socrates illud percepisset, discipulis referentibus, respondit: Verum naturaliter iudicauit, sed ego naturam vici ratione.

Quarta. Ut physiognomia sit licita, non debet iudicare de donis diuinis & gratuitis: Quia Deus auctor naturæ, non est ei alligatus, sed distribuit dona sua prout vult.

Quinta. Physiognomiæ iudicium non debet procedere ad ea, quæ extrinsecus adueniunt, ut sunt honor, diuinitas, mors violenta, fortuna bona aut mala, &c. nec etiam ad ea negotia, aut status conditiones, quarum electio ex mera & libera voluntate dependet. Quoniam huiusmodi non sequuntur naturæ complexionem & inclinationem, sed originem sumunt ex alijs causis.

Sexta

sexta. Quando signa contraria in eundem incident, ut s^enp^e contingit, habenda est ratio præcipuorum, & eorum, quæ maximè ad substantiam pertinent, & minus ad accidens: vt, exempli gratia, fortitudinem magis propriè latera magna significant, quām fuscus color.

septima & ultima regula. Præcipua cura physiognomiae consistit in vultu, & maximè in oculis. Quare Philosophi communiter affirmarunt oculum esse verum cordis indicium.

His generalibus præmissis, de physiognomia membrorum, aliquid ad recreandum lectorum, ex auctoribus annotandum est, & à superiori parte incipiendum & descendendum usque ad infimam.

Pili molles timidum, sicut duri fortem significant: Hoc signum sumptum est ex animalibus. Lepus & oues mollissimos habent pilos, & sunt timidissima animalia. Leo autem & aper, cūm habeant duros pilos, fortissimæ sunt bestiæ. Si autem pili sint molles & rari, hebetem ingenio denotant: Si crisi, timidum & lucr cupidum: Si subnigri, & moderatè tenues, bonos mores indicant.

Caput nimis magnum, stolidum declarat: globosum & breue, sine memoria & sapientia: humile & superius quasi planum, insolentem: oblongum, & malleo simile, prouidum designat.

Frons nimis angusta, indocilem indicat; la-
ta, minus discretum: rotunda, iracundum: hu-
milis & demissa, verecundum: Quadrata &
moderatae magnitudinis, sapientem & magna-
nimum.

Supercilia si sint longorum & multorum
pilorum, significant ferum & magna meditan-
tem.

Oculi quando variè mouentur, ut modò
currant, modò quiescant, signant mala reuolu-
ti in animo: Si sint glauchi, splendore ta-
men micantes, significant peruigilem ad no-
cendum: oculi purè nigri, hominem sine
virtute luci cupidum: Si minores iusto, pu-
fillanimem: Si debito maiores, tardum: Si
in mediocritate constituti, bene natum osten-
dunt.

Aures prominentes & valde magnæ signi-
flicant stoliditatem & garrulitatem, valde par-
uæ, malignitatem, paruæ astutum: pendula
demissum; arrectæ sollicitum.

Nasus si grossior fuerit, significat concu-
piscentem: Si in extremitate ingrossetur, in-
sensibilem: Si acuatur, irascibilem. Simus, lu-
bricum. Aquilinus à fronte perpendens, mag-
nanimum indicat. Qua de causa, ut ferunt,
Persæ Regem non eligebant, nisi eum, cui na-
sus esset regius, id est, aquilinus: eò quod hoc
signum sit magnanimi & prudentis viri, qui
aptissimus est ad regendum.

Facies

Facies dependens, cogitatem subdolum:
Si carnosior debito, concupisibilem tumidumq;: Si macilenta, solicitem: minor debito,
putillanimem illiberalemq;: Maior æquo, tardum: Superrubescens, verecundum: pallida,
meticulosum: moderata in colore, figura &
compositione, temperatum prodit.

Labia soluta aliquantulum ab ore dependentia inertem designant: Subtilia in extremitate relaxata, si superius inferiori intercalatim iungitur, magnanimum: Labia autem bene colorata, & plus subtilia, quam grossa, significant hominem bonæ conditionis in omnibus, magis natum ad virtutes, quam vitia.

Os ultra modum dilatatum, voracem & immitem significat: os autem, cuius parua est clausura & apertio, pacificum, timidum, secretum & verecundum, &c.

Mentum paruum & breve, immitem & inuidum indicat: prolixum aliquantulum, minus iracundum: nimis prolixum, dolosum: Quadratum, moderate bonum.

Pectus multis carnibus congestum, indocilem: Si autem longius sit ventre, prudentem signat: Si nimietate pilorum simul cum ventre tegatur, instabilem: Si autem solum pectus habet pilos, animosum denotat.

Manus & brachia, quando sunt tam prolixa, ut erecto corpore extremitas medij digitij appropinquat ad genu, licet forte mensura qua-

quatuor digitorum deficiat, significant humilem, fortem & liberalem. Manus crassæ, fibrae breues digitos ultra modum habent, insidiosum & surem: sed intortæ manus & tenues, significant voracem & loquacem.

Vngues albi & plani & molles subrubet, tenues & bene perlucidæ, optimum ingenium indicant. Vngues nimis breues, malignum.

Pedes grossi & valde breues, infirmum: nimis prolixæ, dolosum: Pedes bene lati magis articulati & nervosi, fortem ostendunt.

Quantum ad colorem corporis humani, color cutis niger versutum indicat: albus rubeus, que, fortem & animosum: color vehementer albucus cum pallore, defectum virium ex nimia victoria phlegmatis denotat. Color ignitus luctibus oculis, ad insaniam vel furiam tendit. Color autem medius inter nigrum & album, qui declinat in brunum, si clarus est, ostendit virum boni ingenij, & bonorum morum. Hæc breuibus dixisse sufficiat. Qui curiosius vult inquirere, legat Doctores citatos:

Ita tamen dictis signis fidem habeat, vt

suprà positas regulas non transgrediatur.

QVAE-